

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Az előfizetés ára:

1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyedévre . 2 frt.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
 1-szer . . . . . 6 kr.
 2-szer . . . . . 5 kr.
 3-szor . . . . . 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilttérben egy sor . . . . . 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utczán.

Törvény — irott malaszt.

Régi és igen nagy bajunk az, hogy meghozzuk a gyakorlat igényeinek, a tudomány utmutatásainak megfelelő törvényeket, melyeket azután vagy egyáltalában nem, vagy pedig úgy hajtunk végre, a hogy ezt. — a tudvalevőleg európai színvonalától még igen messze álló, a falutorony politikájának szász, meg szász érdekei szerint jobbra is balra is szemét hunyó közigazgatásunk — jónak találja.

Igy volt az hajdan, mikor még barbárokna neveztek bennünket és mikor a közigazgatás genije, érvényesítésének szelid eszközét a magyarórápálcza nemesítő és minden bajra és nem bajra gondos figyelemmel kiterjeszkedő hivatásában találta fel; így van ez ma, mikor a világtörténelem lapjain culturnemzet nevével vagyunk megjelölve, és így lesz az jövőben is mindaddig, míg csak a társadalmi és állami élet terén folytatott tévkenységünkben azon épen nem jogosult és nem democraticus tekintetek fognak bennünket vezérelni, melyek szerint különbséget teszünk hol Baksy és Baksi, hol Fekete és Schwarz között, hol atyafi, sógor- és más halandó között. Ez mindnyájunk előtt ismert oly tény, melyet csak hosszú időre elhalasztott radicalis köz-

igazgatási rendszerváltozás, és az erkölcsök nemesbüléseivel a törvény tekintélye iránt fejlődő, oadaóó tisztelet fognak megváltoztatni. Ez szomorú, de való. Ez magyarázza meg azt, hogy közéletünk bármely irányára vetjük tekintetünket, mindenütt akadunk törvényre, mely vagy épen nem, vagy csak úgy a hogy hajtatik végre.

Itt van az erdőtörvény; a legfontosabb nemzetgazdasági érdekekben, az erdővédelem czéljából hozatott; ennek végrehajtása olyan szilárd alapokon nyugszik, hogy, ha az erdőfelügyelő, egyes somogymegyey uradalmakban folytatott erdődevastatio ellen a törvény értelmében erélyesen fellép — és ellenfele, kinek circulusait az erdőfelügyelő megzavarni merte, véletlenül a miniszternek — minden szolgálatra kész, és nemcsak Somogymegyében, hanem Budapesten is nagyhangu — fiskálisa. akkor az erdőfelügyelőt, hogy utban ne álljon, áthelyezik a „szolgálat érdekében“ olyan biztatások között, melyektől elmegy a kedve erélyeskedni, és még hozzá szerencsésének tarthatja, hogy csak áthelyezték és nem degradálták egy, mint nem régen Pécssett az erdőfelügyelőt.

Itt van a közegészségügyi törvény. Tudomásunk van róla, hogy Pet-

tenkofer, a müncheni egyetem világhírű hygienistája, az e fajta törvények legkittünőbbjének mondotta a mienkent. És mivé lett ázsiai közigazgatásunk kezei között: mindenki tudja, de tudják különösen a szakemberek. Ismeretes tény például városunkban is, hogy ügybuzgó főorvosunk évek óta küzd — sikertelenül — a város közepében, a legnépesebb utcákban, sőt a szigeti külvárosban egyrésztől a templom, másrésztől a népiskola szomszédságában levő, fejlődő és terjedő sertés-hizlalók ellen. Nincs elég hatalmas érv, mely meggyőzné azokat, a kiket illet, hogy e törvény minden betűje az ugy sem igen szapora magyar faj fentartásának életbevágó kérdésével függ össze. Nem hiszik el, hogy a közegészségügyi törvény egy szakaszának elhanyagolása százszor több veszteséget okoz emberben az országnak, mint a bosnyák occupatio. Hej pedig nincs az az igazi függetlenségi honyhazafi, ki beszédének árjával ezer átkot ne szórt volna a bosnyák politikára, ki azonban ott, a hol szava egyedül nyom valamit a latban, az általa élet-halálra védett törvényhatóságokban, a magyar nép közegészsége érdekében egy szót sem kockáztatott. Vagy talán még azt sem tudja,

A „Pécs” tárczája.

Kaulbach örültjeinek élete.

(Vége.)

Hős tettei, melyeknek nagytításában a hülye publikum még segítette, hová tovább képzelgőbbé tették. Ugy sétálgatott már fel s alá, mint egy kakas a babszalmán; a vidéki poétákban — kik neki kellemetlenek valának — pusztított, mint a jégeső; s minden látogatásra, ebédre hívás, hízlegés, kardra, pisztolyra való kihívás daczára, kritikuskunk rettenetes szigorú lett.

Ezen tulajsgázott önérzet, különösen szigorúságának tudata következtében, a kritikai méltóságnak olyan foku érzete szállta meg, hogy hivatal utáni hosszás és hasztalan várakozását egyszer csak azzal szakította félbe, hogy folyamodással fordult a kormányhoz, kérve, hogy őt azonnal legalább is minsternek neveztesse ki; a mint ez szerinte Franciaországban a hozzá hasonló emberekkel napirenden szokott lenni.

Eltusztatván, annyira sértve érezte magát, hogy buskomor lett, s keservesen kezdett panaszkodni a világ vaksága és fekete háltátlansága felett. Mélyen sajnálta önmagát s azt a generatiót, mely a hozzá hasonló genieket félre ismeri. A szerencsétlen lassankint minden sajtóhibából eredt tévedést, hírlapi kaesát annyira szívére kezdett venni, hogy ezek fölötti folytonos felindulásában, dühös vitaközásaiban, — állítván, hogy ezt vagy amaz a mondat-

tani hibát, sajtótévedést ő és egyedül ő mutatta ki legelőször — teljesen megbolondult.

Az örültek házában is mint egy összeaszott, megkövült vén kritikus régi mesteriségét folytatja; mindenütt sajtóhibákat keres, mindent „kritikánaluli“-nak tart. Magok az emberek s az egész mindenség előtte nem egyéb, mint a természetnek durva sajtóhibái.

Egyszer az örültek házában is, néhány más magához hasonló tudós kollegájával egy napi lapot akart kiadni, de az intézet philosophusa legelőbb tiltakozott ez ellen s nem akart munkatársa lenni, mert nem mindenben osztja a kritikus nézeteit. Ugyanis a tervezett lapnak már első kritikai cikkénél, melyet az egykori korrektor valamelyik ismeretlen tébolyult által a kerítés falára rajzolt alakokról írt, — összeveszett ellenfelel. Nem tudtak megegyezni, azon, hogy vajjon genre-, vagy történelmi fajhoz tartoznak-e ama képek? Az egyik alak a kulcsokkal és zsebében korbáccsal mellettk álló őrt ábrázolta. A philosophus azt állítja, hogy ez és a többi alak is éles, jellemző vonásainál fogva a történelmi festészet körébe tartozik; ellenben a kritikus argusi szemével freskoknak nézte s a genreképek osztályába sorozta állítván, hogy még csak nemis idealizált bolondok, hanem közönséges realis portraite-k. Így vitatkoztak már a bolond-lap megalapítása előtt azon is: vajjon a müncheni, vagy a düsseldorfi iskolához tartoznak-e? Vitájok heves

lett: a philosophus kritikusunkat festeni való originalis bolondnak nevezte. Azonban ez sem maradt adós és hasonló aprópénzzel fizette ki: elnevezvén őt szellemtelen hőbortos műbírálnak, a ki ismereteire izlésére nem a művészet körében, hanem a hülyék intézetében tett szert; s egy most is kalapjához tüzött manifestumot bocsátott ki, melyben a tébolyda müértő közönségét felszólítja, itélje meg, hogy kettőjük közül tulajdonképen ki a bolond? Szerinte mindenesetre a philosophus, az ő ellensége „a megtesült prózai történelmi eszeveszettség.“

Philosopusunk most szemébe mondá, hogy ő nem csak részrehajló műbíráló, hanem az irodalmi dolgok recenziójához se ért egyáltalán semmit; a mit elárult azzal, hogy nem régen néhány gymnasztizáló charlatant évig magasztalt, mint litaratusokat, mint a kik könyveket irtak stb. s a kritikust azon szédelgést izzó orvosokhoz hasonlítá, kik magok költötte köszönő iratokkal csapnak reclamat s így zsebelik a publikumot, mely keverékeiket kapkodja, aztán kitoldá beszédét egy jogos, megveto pfújjal!

Erre a kritikus a legnagyobb megvétéssel fordult el a schustertől s csak annyit mormogott, foga közt: „Te sajtóhiba, te nyomorult schuster! te philosophusi tollhíba! — Te egy olyan kiadó intézetből kerültél ki, hol az ördög fia, Judás és a majmok a szedők.“ Aztán tanácslá neki egész komolyan, hogy vitesse magát, mint az emberiség legostobább sajtóhibáját egy

hogy a magyar néplete és egészsége védelmére közigazgatási törvény létezik.

Ismerjük a nemes motivumokat! Persze evvel nem lehet mandátumot szerezni, vagy megtartani.

Itt van a vadászati törvény. Nem kell csak egy pár kilométernyire elhagyni Pécs határát, és kora tavasztól késő őszig — kivirradtól alkonyatig — meggyőződhetünk mindenki, mily tisztelgésben tartatik a vadászati törvény. Tiltott vagy nem tiltott vadászati idő, vadászjeggyel vagy anélkül vadász mindenki, ki csak fegyverrel bánni tud. Sőt mi több, ismerünk egy vidéket és pedig Baranyamegyében, a hol valóságos hivatalos orrvadász tartatik, a ki környékbeli vendéglátó urak — tisztartó, ispán, bérlő, tisztelendő urak, sőt olykor olykor még nagyobb urak megbízása folytán, mindig kész az aggódó gazdasszonyokat a vadhus körüli zavarukból kiségetni. Ha pedig egy erélyes szolgabíró a vadászjegy nélküli vadászokat kötelelessége szerint kérdőre vonatja, megbotránkozással emlékeznek meg ez eljárásról, mely persze a modern közigazgatási rendszerben nem mindennapi tünemény.

Itt van a büntető törvény. Kérdezhetné valaki, még ez is? Letséges volna, hogy ez a törvény, mely védi az embert életében, becsületében, szabadságában, az államot, a társadalmat legfőbb intézményeiben, melynek tudományos becsét elismerte Európa, mely gyakorlati alkalmaztatásában régen táplált igényeket kielégít, — hogy még ez is, akár csak részben is végrehajthatlan maradjon? — Pedig mégis úgy van, még pedig a párbajra vonatkozó fejezetére nézve.

Mindenki tudja, hogy nálunk már nem is mánia, hanem valóságos párbajdüh uralkodik. Gróf és báró, birtokos és bérlő, kereskedő és színész, bolond és okos ember, egy-

aránt párbajt vív. A törvény tiltja, bünteti. Az ügyész vádol, a törvényszék ítél fellette; felelkezés történik a II-od, a III-ad bírósághoz, az igazságszolgáltatás összes közegei kimondják a bűnösséget és a büntetést, és vége: a **kegyelem**. Az egész szindarab lejátszatik azért, hogy a vádlott az ügyész és bíró hivatalos buzgalmán jóízűt nevesen, és az egyszerű ember a felett elmelkedjék: ha szabad ölni büntetlenül, akkor kell, hogy szabad legyen lopni és rabolni is büntetlenül.

Ez a két irány az, melyben a kegyelemnek szertelen alkalmazása corumpáló hatást gyakorol.

Egy kegyelmi tény többet lendít a párbaj népszerűsítésén, mint 99 felmentés. — Mert utóbbi esetben a jog eszméje, az igazság az, mely a bíró ítéletében uralomra jut, miután a felmentés is igazságkövetelte tény; az előbbi esetben pedig a korlátlan alá nem vetett hatalom az, mely a párbajt büntetővé teszi daczára legyezeteti.

És egyuttal arra vezet, hogy a társadalom azon osztályai, melyek szerencsésükre a jogi teoriák magaslatára még nem jutottak, hanem csak a tényekből merítik jogi meggyőződésüket, jogi érzékükben megzavarodnak, látván, hogy a verekedők azon osztálya, mely kardot vagy pisztolyt használ, büntetlen marad, a verekedők azon osztálya pedig, mely bottal, vagy ököllel megy neki egymásnak, hüvökre kerül. Így a törvény előtti egyenlőség elve, minden magasröptű theoria daczára, tönkre van téve.

Elismerjük ugyan mi a kegyelem, mint a souverénitáshoz folyó felségjog elvi feltétlenségét, de mint minden jognak, úgy ennek is a gyakorlatban kell, hogy legyen korlátja, correctivuma, és az a mérsékelt, a rendkívüli esetekre való alkalmazás követelménye.

Ezen felségjog magasztossága már

magá t tiltakozik az ellen, hogy mint rövid áru kezeltessék, pedig így kezeltetik most nálunk a párbajozókkal szemben.

Ennek folytán az igazságügyminiszterhez volna szavunk, hogy felvilágosítólág hasson oda, ahol kell, és akként, a miként kell, hogy legalább az igazságügy terén mentve legyünk azon miseriaktól, melyeknek a közigazgatás összes egyéb ágaiban ugys bőviben ki vagyunk téve.

A törvényeket tehát nem elég meghozni, de tekintet nélkül X. és Y. urra, végre is kell hajtani.

A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 6156/L. M. szám alatt, a következő körrendeletet bocsátotta ki.

A cégbejegyzések közzétételeért fizetendő díjak tárgyában. 1875. évi december hó 22-én 37,836. sz. alatt kibocsátott igazságügyminiszteri körrendeletben szabályozott hirdetési díjak helyett, a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1883. évi július hó 1-től kezdve, a következő díjakat állapította meg, és ezeknek kiszámítása a következő elvek szerint eszközendő.

1. Egyéni cégek bármennyi bejegyzéseinek vagy törléseinek közzétételeért fizetendő: 50 kr.

2. Közkereseti és betéti társaságoknak első ízben bejegyzésénél, valamint ezen társasági cégeknek végleges törlésénél, a bejegyzés vagy törlés alkalmával a társaságnak ahány beltagja, illetőleg bel- és kültagja van, annyiszor: 50 kr.

3. Közkereseti és betéti társaságoknál, a 2. pont alatti bejegyzés és törlés kivételével, minden egyes alszám alatt közhírré tett bejegyzés közzétételeért, a társasági tagoknak számára való tekintet nélkül, állandó összegben fizetendő: 1 frt.

4. A részvénytársaságok és szövetkezetek minden egyes bejegyzésének vagy törlésének közzétételeért, kivétel nélkül: 2 frt.

Megjegyeztetik, hogy az 1., 2., 3. és 4. pont alatt megállapított díjakon kívül, más

olyan intézetbe, a hol a természetes józan ésszt, mint az egereket a csapdában, elzárva készen tartják, hogy az agyvelőnek philosophiai hibáit természetes gyógymóddal helyrehozhassák, restaurálhassák. Véleményem szerint természetesen legjobb lenne, ha magát, mint egy elhasznált ólombetűt, újra öntétné.

Ettől kezdve halálos ellenségek s azok is maradnak örökre...

A z eltévedt nő.

Gyermekegében rendes falusi leánya volt; szülei a fővárosba küldték, hogy ott szolgálatba lépven, tanuljon egy kis ügyességet, tisztességet, a mint mondani szokás „becsületet.“ A jó apa és anya úgy gondolkodott, hogy ott egy rendes leánygyermek nem is hibázhatik; mert hiszen ott gyermekápoló intézetek is vannak, melyekben egy falusi leánya sokat tanulhat. A hol a gyermekekről így gondolkodnak, ott a növendék lányokkal sem lehet másképp — gondolák — s bizonyára az ő lánykájok is a gyermekek közt és gyermekekéknél sok szép dolgot fog tanulni.

Az eredmény azonban egészen más lett. A falusi libácskát, mint igen természetes, a családi nevelés nem szerelte fel azon fegyverekkel, a melyek a világ romlottsága ellen őt egy olyan hosszú és tekervényes uton, melyre lépett — megvédehették volna. Azt a kevés jó tanácsot, a mit hallott, igen könnyen és hamar elenyelvolyta egy kis ifjúkori könnyelműség, s hamar egészen el is mosta emlékéből. A

lány ifjú volt és szép arca, szép termetű. Egy vadrózsa, a kihez épen ártatlan együgyűsége vonzotta a kéjenceket. Ezért uton utófelan megszólították, édesgették, kísértették.

Egy könnyelmű urasághoz került szolgálatba, a ki, csak hogy ne kelljen neki vacsorát adni, szivesen megengedte, hogy a lány esténként sétálni menjen, a bálókort rendre járja, s kénye szerint fényűzést folytasson. Így csakhamar kisasszony lett s röviden szólva, átélte azt a szomorú élet-pályát, mely már annyit vitt a kórházakba, tébolydába, börtönökbe s öngyilkosságra!

Egyik kézből a másikba került, s végre olyan lett, mint a citrom, melyet néhány krajezárért vásárolunk, kifacsarunk s aztán eldobunk. Mikor az ő estéinek csillagai letűntek, jövedelmének forrásai bedugultak s a gyorsan elvirágzott ifjúkor hanyatlani kezdett, — akkor foglalkozás után gondolkozott.

De minő keresetet válasszon?

Becsületesen dolgozni? rá nézve szegény volna! Egy ballehez akart tehát szegődni, de testi hiányok miatt nem találták alkalmasnak, — elutasították.

Ez a csalódás, összekötte előéletének kimaradhatatlan testi és szellemi következményeivel, s annak naponkénti tapasztalása, hogy korábbi imádói a divatbolond urficskák és járdataposók őt megvetéssel, utálattal nézik, s más fiatalabb áldozatokat zwickereznek; valamint a keserű, kínzó öntudat végre a tébolydába vitték, hol

sok más hozzá hasonlóval várja még rettenetesebb sorsát: a betegségek legborzasztóbb nemeitől való megemésztetést...

A családott szerelem.

E szerencsétlen nő előkelőbb állású, és egészen más uton jutott az örültek házába, mint az előbbi. Magas, junói termetű, még mindig szép arca, antikszéri nemes vonásai mutatják, hogy jobb sorsra volt teremtve. Régi nemes családból származott; ősei közül jeles honatyák s hadvezérek kerültek ki; azonban e család is, mint sok más, mely századokon át virágzott, a francia forradalom idején romba dőlt, megsemmisült. E jól nevelt lány szülei nem sokkal éltek túl a nagy vihart és neki nem maradt egyebe, mint azon szép napok emléke, a melyeket gazdagságban, közbecsülésben, élvezetek közt szülei körében töltött.

Részint részvéből, részint, hogy némileg támogatva legyen, egy távoli kereskedő rokonuk házába fogadta, ahol félig a házhoz tartozónak, félig belső családtagként tekintették. Csak hogy az ilyen állású leányokat rendszeren szolgálonak igen szabadon, családtagnak igen szigorúan szokták tartani; megengednek nekik sok olyat, a mit saját gyermekeknek nem engednének meg.

Atellenben kölcsönkönyvtár volt. A lány csak úgy faldosta a regényeket; mert több szabad ideje volt, mint a többi családtagoké és sokszor a nap jó részén át szíhatta magába a kétértelmű szenimentális fércművekből az édes mérget. Felesigázott phantáziájának így csak hamar alkalma

hirdetési díj nem fizetendő, ha ugyanazon egy alszám alatt, a czég bejegyzésén vagy törlésén kívül még más bárminemű bejegyzés, például czégvezetői bejegyzés vagy törlés, bejegyzett hozomány törlése stb. vagy több mellékbejegyzés történik. Ez utóbbiakért az 1., 3. és 4. pont alatt megállapított hirdetési díjak egyszeres összege, tudniillik csak azon esetekben fizetendő, ha azok bejegyzése vagy törlése külön alszám alatt történik.

Kivonat

a pécsi kir. ügyészség által az 1882. évre szerkesztett bűn- és börtönügyi statistikai kimutatásokból.

A pécsi kir. törvényszék területén levő kir. járásbíróságoknál 1882. évfolyamán vétségért jogérvényesen elítéltek összes száma 688

Ezekből:

Szemérem elleni vétség	2
Rágalmazás és becsületsértés	200
Súlyos testi sértés	67
Könnyű testi sértés	215
Lopás	144
Sikkasztás	20
Jogtalan elsajátítás	18
Orgazdaság	3
Csalás	1
Okirat hamisítás	2
Más vagyonának rongálása	10
Egyéb vagyon elleni vétség	6
Összesen:	688

A szabadságvesztés időtartama:

1 hótól 6 hóig	30
14 naptól 1 hóig	103
1 „ 14 napig	555
Összesen	688

A fogházban töltött napok összes száma 5908

Kihágásért jogérvényesen elítélve lett 76

Ezekből:

Hatóság s közszend ellen	10
Közrend s közszemérem ellen	13
Közegészség s testi épség ellen	6

Tulajdon ellen	30
Véderőről szóló törvény ellen	3
Közbiztonság ellen	1
az 1840. IX. (mezei rendőri) törvény ellen	13
Összesen	76
A fogházban töltött napok összes száma	534
A pécsi kir. Törvényszék területéhez tartozó összes közigazgatási hatóságoknál felmerült kihágásokért jogérvényesen elítélve lett:	629

Ezekből:

Hatóság és közszend ellen	115
Közbiztonság ellen	4
Közrend s közszemérem ellen	403
Közegészség s testi épség ellen	45
Tulajdon ellen	4
Az 1879. XXXI. (erdőrendőrségi) törvény ellen	33
Az 1875. XXI. (vadász és fegyveradó) törvény ellen	19
Egyéb kihágások ellen	6
Összesen	629
A fogházban töltött napok összes száma:	4389

Összesítés:

A pécsi kir. Törvényszék — s annak területéhez tartozó összes kir. járásbíróságok — s közigazgatási hatóságoknál büntett- vétség- s kihágásokért jogerősen elítéltek összes száma: 1782

Az ezekre kimért s általuk fogházban töltött napok összes száma: 57945

Tisztelettel kérjük mindazokat, a kiknek előfizetésük márczius végével lejármiszerint azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében pontosak maradhassunk.

tással, fényes cylinderral lépdelt el naponkint ablaka előtt, soha sem felejtve el oda vágó pillantásokat vetni. Egy szerelmes hős szerepét épen úgy játszta, a mint fiatal kisasszonyunk a regények után képzelte. Különbözik pedig azon táglekűismeretű, s mindenütt ismeretes könnyelmű lovagok osztályából való volt, a kik minden rejtekben nyíló viadécskát annyi szerénységgel, annyi türelem- és időlöpással tudnak felkutatni, mint senki más. Ezek, ha egy szerény szívet betanult, mesterkéltné routine-jokkal hálójukba kerítettek, úgy tesznek vele, mint a kabátjuk gomblyukába akasztott virággal — egy napig tart — aztán eldobják s újat tesznek helyébe; a megsebzett szíveknek csakhamar unalmassá lesz, és hamarabb váltogatják imádoztjaikat — mint lovaikat, vagy kutyáikat, — kivált, ha a választott némi aggodalommal a jövő iránti terveiket is meri érinteni, puhatolni.

E fiatal nőt is minden fogadkozása, ígéretei ellenére is elhagyta az ifjú uracs s ő képzelt paradicsomából a fagyos, durva világba zuhant alá, hol csak nyomor és szegény várakozhatott rá. Ez vitte a tébolydába . . . . .

Minden férfiában, ki csak szemé elé kerül, hütlenné kedvesét véli feltalálni; rá rosan, nyakába borul, sirva könyörög neki, hogy most már hát ne hagyja el többé! Mindenkit biztosít, mindenkinek esküszik, hogy most már teljesen boldogok lesznek és semmi — csak a halál választja el őket.

Senki sem biztos rajongó tolokodásától. Most is a kritikus nyakában csügg: a ki azonban képzeltetetlen hideg marad és nem lát benne egyebet, mint a Sue-féle regények rossz utánnomását, rettenetesen tele sajtóhibákkal . . . . .

H i r e k .

Nyugalmasítás. Pasam brdói lovag, Lemaics tábornok, hosszú időn át ezredünk dandárparancsnoka, mint a legutóbbi katonai hivatalos lapban olvassuk, saját kérelmére nyugalmaztatott. Sok ideai hasznos szolgálatai elismerésül, nevezett tábornoknak Ő felsége ad honores altábornagyi rangot adott.

Nagyheti ájtatosságok. Az ideai nagyheti ájtatosságok szokott magasatos pompájukban folytak le. Különösen a feltámadás ünnepe említhető, mert erre szokott nagyobb számban összegyűlekezni a hívők serege. A lyceum templomban d. u. 4 órakor 6 exciája Dr. Dulánszky Nándor püspök celebrált. A belvárosi plebánia templomban ünnepélyes körmenet tartatott 5 órakor, melyen a városi zenekar is közreműködött; 6 órakor ugyancsak körmenet mellett ünnepeltetett a feltámadás a várplebániában is, hol a szertartást Dr. Laubheimer kanonok, várplebános végezte.

Képviselőválasztás. Hollósy Károly, volt siklósi választókerületi országggy. képviselő elhunytá folytán megürrült képviselői állás betöltése céljából a választás e hó 29-ére lón kitzítve. A függetlenségi párt Olay Lajos bajai ügyvédet léptette föl jelöltül. Ellenjelölt eddig nem lón felállítva.

A budapest-pécsi vasút eddigi üzlet-eredményei, a magyar általános hitelbanknak, e pálya engedélyesének közlése szerint, igen kielégítők s az e vállalathoz fűzött reményeknek teljesen megfelelnek, oly annyira, hogy az abba fektetett tőke kamatoztatása bizton várható.

A fegyvergyakorlatokról. Már egyik mult számunkban jelentettük, hogy az ideai fegyvergyakorlatokra a behívójegyek szétküldettek. Most azonban a honvédelmi minisztertől jött távirati utasítás szerint a behívók sürgösen visszavonattak, anélkül, hogy ennek okud tudásra hozott volna. Ez eset mindenfelé élénk megbeszélésre ad alkalmat, melyek mindennemű kombinációkra vezetnek.

A pécsi polgári lövész-egylet f. hó 18-án tartotta meg ez évi rendes közgyűlését. Mint a választmány jelentéséből kitzünik, az egylet a mult évben összesen 19 alapító, 48 működő és 27 pártoló tagot számlált. Az egylet tiszteletbeli főlövész-mestere Aidingger János kir. tanácsos és polgármester. Az egylet a mult évben összesen 26 lövészteret rendezett, melyek alkalmával 21390 lövés esett és pedig 12 ötos, 732 négyes, 1849 hármas, 2954 kettős és 6916 egyes körlövessel, 7449 lövés csak a czéltáblát találta, 1378 lövés pedig czélt tévesztett. — Az egylet összes bevétele 792 frt 32 kr. kiadása pedig 791 frt 80 kr. volt, pénztári maradvány 52 kr. A 791 frt 80 kr. kiadásból 449 frt 62 kr. a beruházásokra esik. Van az egyletnek a takaréktárban 100 frtja, ezen összeghez hozzá fog esatoltatni az alapító tagok által jegyzett 400 frt, mely összeg gyümölcsözés végett mindaddig a takarékpénztárban marad, míg részint kamatai, részint pedig ajándékozások, hagyományok, vagy más jövedelmek hozzácsatolása által annyira felszaporodik, hogy az egylet magának egy tulajdonát képező lövöldét építhet. — Elhatározott az alapszabályok újból átdolgozása, továbbá határozatba ment, hogy az alapító tagok által jegyzett összegek beszedessenek és gyümölcsözés végett a takarékpénztárba elhelyeztessenek. — Az új tisztségviseléség következőleg alakult meg: főlövész-mester Gunderla Vince, al-lövész-mester Kaiser Henrik, titkár Kenedy Imre, pénztárnok Hillebrand Ferenc, választmányi tagok: Porth Tivadar, Udvardy Sándor, Girardi József, Dr. Cziferer Elek, Barnaky Gyula és Martelet Agoston. — Zelms György és Wybirál Ignác az egylet körül szerzett érde-

nyílt, olvasmányvaiból és gyermekkori emlékeiből egy álmodott paradicsomnak oly élénk képét alkotni meg, a minőt a legrajongóbb toll sem rajzolhatna. Ebbe az álmodott paradicsomba vonult ő el a hideg világ elől s miután egy jó ideig egyedül, légvárában ábrándozott s rajongott, a valóság, az igazság iránti érzékét és helyes ítélő képességét lassankint elvesztette. Aztán meg téves, hőbortosan ideális nézeteit a világban is megvalósítva akarta látni, s ekkor keservesen csalódott.

Szüntelen hercegekről álmodozott, a kik lemondanak méltóságukról, hogy egy szegény, ártatlan leány karjaiban egészen a tisztá szerelmenek élhessenek; mindenütt lordokat, rendjeles ministereket, milliomas nagybátyákat s olyan nemeslelkű unoka öcséket keresett, a kik a főnyereményt megnyerték s most világgá mentek, hogy jó születésű, habár szegény lányt, szerelmöikkel boldogítsanak. A kik valamely regényes völgyben, hol a csergő patak mellett hűtelenek csattog — egy házacskát építve — óhajtanak letelepedni s árnyékos gesztenyék alatt, holdvilágos éjeken át szeretnének kedvesük karjai közt ábrándozni stb. Képzeltében valamennyi regényhősnek valamennyi lovagnak nem volt egyéb dolga, mint hegyen-völgyön, árkon-bokron át addig kalandozni, míg őt, a szerény elvonult magányos ibolyácskát föl nem találják s elragadtatással szívökhöz nem szorítják. S ha a föltaláltatás reménye néha el-el hagyta, még mindig hátra volt számára, valamely félreos zárdának titokzatos czelláiról álmodozni.

Végre — midőn szüziessége legszebb virágjában állott, egy uracsban csakugyan föltalálni vélte ideálját. Peczkés magatar-

meikért tiszteletbeli tagokká választattak meg. Nagyon óhajtható volna, ha a közönség ezen együlettel minél nagyobb pártfogásban részesítené, és minél többen az alapító tagok sorába lépének, vagy ajándékok által az egyület alapítókéjé névelnék, hogy lehetségessé tétetnék egy polgári lövőde építése s így az egyület által kitűzött cél, — a polgárokat s az ifjúságot a céllövészetben gyakorolni, s ezzen a haza védelmére alkalmas férfiakat képezni, — teljesen megvalósíthatatnék, s szükség esetén az egyület jelszava: „Karunk és szemünk óvja nemzetünk” érvényre emelhetetnek. — Más kisebb városok, mint Győr, Baja gyönyörűen berendezett lövöldekkel rendelkeznek, míg Pécs városa ilyennek hiányában lévén, kénytelen az egyület a katonai parancsnokság által ugyan a legnagyobb előzeikésséggel rendelkezésre bocsátott, de mégis idegen lövöldet használni. Különösen felhívjuk a fiatalabb nemzedéket, hogy minél számosabban iratkozzanak be ezen árthatlan mulatságot és szórakozást szerző együletbe. — Alapító tagdíj egyszerűen mindenkorra 20 frt. o. é. Pártoló tagok fizetnek tagdíj címén 2 frtot, a lövészetben részt vesznek, díjat nem adnak, de ilyenre igényt sem tarthatnak; működő tagok fizetnek tagdíj címén szintén 2 frtot, és tartoznak 2 db. összesen legalább 3 frt. értékű díjat adni, de díjra igényt is tarthatnak. Tagokul jelentkezhetni Kaiser H. F. allövészmeister úrnál (Király-utca, a katonai kórház mellett.)

A szülők figyelmébe. Időszerűnek tartjuk felhívni a szülők figyelmét arra, hogy elérkezett az az időszak, mikor derült, verőfényes napok kicsábítják a gyermekeket és ezek lehánynak magokról minden nehezebb ruhát s könnyedén, majdnem nyáriában távoznak el a szülei háztól. Ez az időszak pedig az, mely leghamarább megcsalja a legdonosabb embert is, annál inkább a gyermekeket. Ilyenkor leggyakoribbak a hüllések; a torokgyík, vörheny és toroklob betegségeknek igen hamar lehetnek áldozataivá a gyermekek. Ez az időszak hirtelen változó. A nap reggel még vidáman, enyhe levegővel köszönt be, már — lehet — pár óra múlva valóságos zivatar követi, vagy ha délben mosolyg — és ez csábítja el legtübbször azokat, a kik nem elővigyázók, — este felé pedig gyakran téllé változik. Nem lehet azért eléggé ajánlani minden kedvesített, óvított szülő figyelmébe, hogy ilyenkor kell a legnagyobb felügyeletet gyakorolni a gyermekek öltözködését illetőleg.

Táncvizalom. A helybeli kereskedelmi önképző- és betegsegélyező egyület könyvtára javára sikerült mulatságot rendezett 12 fiatal ember e hó 16-án, a „Hattyu” teremben. Sikerültnek mondjuk, mert egy a látogatottság, mint a jókedv tekintetében mit sem engedett a farsangi táncestélyeknek. A négyeseket 60 pár táncoltta s a jelenlevők hajnalig áldoztak Terpsychorenak. A terem csinosan volt díszítve.

Emberölés. Mennyire vadulnak népünk némely rétegeinek erkölcsi, ez kiténik abból, hogy e hét folyamán ismét két emberölési esetet jegyzett fel a bűnügyi krónika. Ugyanis e hó 19-én Mohácsra a Dunaparton levő költő helyen mohácsi Dobszay András és Csányi József egymással összeveszvé, Dobszay a csizmaszárából kirántott késével Csányi József szíve táján két mély szurást ejtett, hogy ez azonnal meghalt. — Versendről vett értesítés szerint pedig Bunyevác István e hó 22-án d. u. 3—4 óra közt mostoha anyját, Hosszu Rózát fejszével agyonütötte. Mindkét büntetett átadatott az illetékes büntető hatóságnak.

Rendület. Trefort miniszter a tanfelügyelőkhöz közzétett intézést, a mely szerint nevezettek ugyan kötelesek évről-évre begyűjteni és feldolgozni az iskolára vonatkozó egész statisztikai anyagot, de az eddig szokásos részletes kimutatást csak minden harmadik évben terjesztik fel.

Vásáros Dombó és kilencz község a budapest-pécsi vasút igazgatóságához kérelmet intézett, hogy a 99-ik óránál, Vásáros Dombón megálló helyet létesítsenek. A községekre mindenesetre nagy előny és kényelem volna ez, s remélhető, hogy a vasútigazgatóság méltányos leend a hozzá intézett kérelemmel szemben.

Hírek Mohácsról. Mohácsról írják: Még 1882. évi augusztus hó 3-án történt, hogy nagyváradi Hartung Györgynek 500 frt értékű 3 lovát ismeretlen tettesek eltolválták. E napokban sikerült csendbiztosunknak a tettest stanisicri illetőségű, Lakatos András nevű cigány személyében kipuhatolni és elogatni. — Lotter István helybeli halász e hó 19-én Darázson több mázsa halat vásárolván, halászbarkáját rábízta Báttai Istvánra, ez azonban a barkát felötörvén, a legszebb halakból 57 kilót elidegenített. Atadatott a büntető hatóságnak.

A tavasz. Ismét az időjárásról vagyunk kénytelenek írni. Mert hát ki tagadná ennek nagy befolyását a mindennapi életre? Tegnapi, ugrylátszik, megkezdődött a tavasz. balzsamos légártól illatos a levegő, a márdárkák csieseregve sütkéreznek az aranyos, meleg napsugárban. Ideje is, hogy egyszer kiderült, tavaly ilyenkor már a zöldléték a fák s az idén alig akart az enyhe időjárás bekövetkezni. Most végre itt van, — csak azután tartosn megmaradjon.

Veszett kutya marása. A m. peterdi kertész neje f. hó 23-án gyermekével karján a pusztáról a faluba menvén, egy veszett kutya által megtámadtatott. A megijedt nő kétségbeesetten védelmezte ugyan magát, mégis sikerült a veszett állatnak, öt jobb kezén megsebesíteni. A rögön alkalmasított orvosi segély megóvja talán szegényt komolyabb veszélytől.

A pécsi postahivatal főnökeinek figyelmébe. A napokban történt, hogy egy vidéki uri ember postabélyegeket vásárolandó, lement az itteni postahivatalba, hol a hivatali személyzettel ismerős nem lévén, az egyiket megszólítja, s előadja neki szándékát. Ez azonban nem épen illemes hangon utasítja egy másikhoz, ki a mellék szobában láthatólag csizmáját tisztogatta, kihez azonban a korlát miatt emberünk nem mehetett. Egy ideig vár, míg ama csizmájával foglalkozó hivatalnok kijön, vagy kihívatik, de haszaltan. Ismét megszólal emberünk, hogy végezzenek vele, mert ő utban lévén, sok ideje nincs a várakozásra. Erre ama megszólított hivatalnok, ahelyett, hogy a csizmájával foglalkozó kollegáját egyszerűen kihívta volna, emberünkre oly modorban förmedt, mely a közönséges házi nevelés primitív elveivel sem egyeztethető össze; minek következménye az lett, hogy a szelid lelkű s előtűnik is ismert uri ember csendes vérmérséklete felforrván, oly lezketk adott ott hevenyében a postatiszt urnak, hogy az a jelenvő kis publikumnak is helyesléssel találkozott. — Hogy az olyan magatartás, mint ama postahivatalnok ez alkalommal tanusított, s az erre következett incidens a hivatali tisztességre árnyékot vet, nem szükséges bővebben magyarázni, hanem ezen kis eseményt ajánljuk a helybeli postahivatal főnökeinek figyelmébe.

Színházi hírek. Erdélyi Marietta k. a. öt vendégseréprelevő városunkba érkezett. Hétfőn a „Piros bugyellárús”, — tegnap pedig „Kis herceg”-ben lépett fel. — A színház mindkét esetben zsufozásig megtelt s a közönség igazi műélvezetet talált a k. a. csengő hangja s gyönyörű játékában. — Bizonyára idején volt — különösen az évad végén — repertoireunkat felfrissíteni; ez Bogyo érdeme, — a közönség nem maradhat háládatlan, annál is inkább, mert társulatunk e hó 10-ikéig marad csak körünkben. Ma „Bocaccio” kerül színpadra.

A napkeleti bölcsek csillaga. A csillagászok értesítése szerint ezen, vagy a következő évben várhatjuk az égboltozaton megjelenését azon csillagnak, mely oly fényes mint a Sirius, vagy a Venusz. A csil-

lag az n. n. változó fényű csillagok közé tartozik. Legelőször Tycho de Brache fedezte föl 1572-ben a „Cassiopeia” csillagzatban. Negyven év múlva e csillag csak tizedrangú csillag fényével bírt, fényét körülbelül minden háromszáz évben nyeri vissza, így visszafelé számítva kijön, hogy az a csillag volt az, mely Krisztus születésekor feltűnt a „napkeleti bölcseknek.” Helye az égen az 0 óra 18 percz egyenes emelkedés, és 63¹/₂ fok északi elhajlás alatt van.

Uj politikai napilap jelenik meg Budapesten „Nemzeti Újság” czimén. Polonyi Géza főszerkesztése s Déry Gyula felelős szerkesztése alatt. A lap a függetlenségi párt elveit követi s egész érre 12 forintba kerül.

Blaha Luiza a kereskedelemben. Blahamellék. Blaha-arezfesték már régen forgalomban vannak, de e hazai czikkeken tulított egy bécsi czég, mely „Fromage Blaha” elnevezés alatt sajtot, az impériálhoz hasonló hozott forgalomba, mely már is nagy kelendőségnek örvend. A vidéki fűszerezésnél bizonyára jó czikket fog képezni, azért hoztuk ezt tudomásukra. Es ha már megemlítetük a „Fromage Blaha”-t, emondjunk még azt is, hogy hazai találmány a — Blaha-pipa is. Igy használja fel a kereskedelem a művészi hírnevet, de a Blaha-pipa talán már nem is élelemeség, bár sokan azt állítják, hogy a szép női fejből szíva, a két kros szivar is legalább regália médiaként izlik.

Magyar pénzverés. A magyar kincstár a múlt év folyamában 4.624.639 frt. értékű érczpenzt veretett, jelentékenyebben kevesebbet, mint a megelőző évben, mikor több mint tizennevezet millió forint értékű pénzt vertek. Néhány év óta, mint tudva van, csupán Körmezőn foly a pénzverés, a gyulafehérvári pénzverő intézetet megszüntették. Az alkotmányos időszak kezdete óta összesen 121.755.901 frt. értékű magyar érczpenzt veretett; legutóbb: 25.75 millió forint 1879-ben, mikor az esüst olosóságát felhasználva, nagy mennyiségű ezüst forintosok verettek. Nyolczforintos arany 3.49 millió darab készült, négyforintos csak négy-száz negyven ezer darab. Husz és tiz krajczáros váltópénzt már néhány év óta nem vertek.

Vasuti katasztrófa Oroszországban. Miként a pétervári „Nowoje Wremja”-nak távirják, e hó 12-én a Moszkvába utazó postavonat Pachomov és Ivanovo állomások közt kisklott, mely alkalommal nyolcz személyszállító coupé és egy tcherkoesi összezsuzatott. Több mint negyven ember részint megöltet, részint megsebesült. A mozdonyvezető helyettese szintén meghalt. A kisklás a hófuvatagok folytán történt. Egy szeszszel megterhelt vonat, a moszkvai lapok értesítése szerint, e hó 13-án éjjel Voskressenskoje és Kanabejo állomások közt a ryösani vonalon lesiklott a töltésről s öt kocsi teljesen összezsuzatott, hét személy pedig megöltet. A katasztrófát a vonat kálauzai idézték elő, kik teljesen részegek voltak.

Ország-világ.

Baross Gábor orsz. képviselő a közlekedésiügyi miniszterumban valószínűleg államtitkárnak fog kinevezetmi.

Roman Miron érsek nagyszzebeni lakásában a román és szász ifjúság, az érsek legutóbbi körlevele miatt, az ablakokat beverte; a magyar tanárok fenyegető leveleket kaptak.

Az annak idején nagy felűnést keltett **gyarmatai gyilkosságban** f. hó 21-én volt a végtárgyalás, a melynek befejeztével a tetséges és pedig J o r d a I g n á c z és M i h á l y szándékos emberölés miatt bűnösöknek kimondatván, első r. vádlott 15 és II-od r. vádlott 10 évi fegyházra. íteltettek. A legsajátóságosabb az, hogy vádlottak mindig csak azt jelentették ki, hogy ők elítéltetésüket „Grundgesetze” alapján kérik és azért

A mint a trágyát a mezőre kihordtuk, ne hagyjuk azt kisebb kupacokban feküdni tavaszig; mert így föllemegeedvén, korhadását csak ép úgy folytatná, mintha azt a trágyatelepen hagytuk volna; e mellett az ily kupacok helyére az eső és hó által igen sok tápanyag lugoztatván ki, e helyek igen buja tenyészetet s gabnánál megdülést okozhatnak.

Legjobb tehát kihordáskor a trágyát mielőbb az egész megtrágyozandó földön széttergetni.

Sokan gazdáink közül attól tartanak, hogy a trágya már télen szétteregve, tavaszig az alászántásért értékes részéből sokat veszít, melyek ez idő alatt a levegőbe illanhatnak el. — Ezen félelem azonban felesleges; mert a Korhadás ily stadiumában levő trágya már az illékony ammonia helyett csak légenysavas sókat tartalmaz, melyek éppen nem illékonyak.

A szétteregtetett trágya ugyanis a levegő, főleg pedig az élen szabad behatásának levén kitéve, abban csak oly újabb vegyülei folyamatok keletkezhetnek, a melyeknek terményei (az úgy is felesleges szén-savat kivéve) a hó által a talajba mosatnak s annak táplálási képességet mindenütt egyenletesen emelik. Tavasszal a már szétteregtetett trágya alászántatván, a talajt fizikailag is igen jól megjavítja, a mennyiben abban folytatván korhadását s abban porladván szét humussá: a kötött agyagtalaj tulságos kötöttségét meglazítja, a homokos talajokat pedig kissé megköti, nagyobb hő foghatósággal — s nagyobb viz valamint páraelnyelő képességgel bír.

Csak oly szántóföldeknek nem teretjük szét a trágyát azonnal, a melyek lejtős felülettel bírnak, hol tehát a trágya könnyen az aljba hordathaték a víz által; ily földeknek télen kihordhatjuk ugyan a trágyát; de kupacokban hagyjuk tavaszig, a mikor is a trágya a szétteregtetés után azonnal alászántatik. Az alászántásnak mindig száraz időben és sekélyen kell történnie; részint, hogy a trágya korhadása a levegő és a meleg behatása folytán a talajban folytathassék, részint, hogy a trágya tápláló alkotórészei csak oly mélyen jussanak a talajba, honnét a növények gyökerei által felvethessenek. A szántóföldnek, melyre a trágyát hordjuk mindenkor felszántottnak, feltörtnek kell lennie; csak így fog a hó által kimosott ásványi tápanyag kellő rendeltetési helyére jutni; csak így lesz képes a trágyában és talajban a levegő élenye a korhadás folytatását eszközölni. Ha azonban a trágyát tarlóra hordjuk ki s itt teretjük szét; ez esetben a trágyát nem szánjuk alá őszzel; hanem a törést a trágya alászántásával egyidejűleg egyszerre tavasszal végezzük. Burgonya és répa alá mindenesetre őszi szántás után és pedig a mélyebben barázdált talaj barázdáiba tergetendő el a trágya, ha annak teljes sikerét akarjuk látni. Az őszzel alászántott trágyának tapasztalat szerint soha nincs oly eredménye, mint a télen szétteregtetett s tavasszal alászántottnak; úgy hogy helyesen hasonlítja Löbe az őszzel alászántott trágyát oly tőkéhez, mely rossz helyre lévén befektetve, kevés kamatot hoz.

Kéneztet löhermag. Heinrich rostocki tanár a „Landw. Annal.”-ban arra teszi figyelmessé a gazdákat, hogy hozzá legutóbb 5 helyről küldtek be vizsgálatra löhermagvakat, a melyek vizsgálata szerint kénezev voltak. A mint reá jött, ezen kénezés a magkereskedők némelyike által azon czélból történik, hogy a régi magvak színét — melyek mindig barnábbak szoktak lenni a friseknél — világosabbra változtassák. Mintán pedig az ily magvak csiraképessége idősebb voltánál, úgy nem különben a kénezés folytán is esékely; ez okból Heinrich tanár szemfülességre inti a gazdákat, ne hogy valaki drága pénzen ily praeparált magvakat megvegyen, azokat elvesse s így egy évet, pénzt és fáradságot veszítsen.

A földi bolhák ellen igen sokféle szert tudnak a káposztás kertészek, így pl. behintik a rászákat lóporral, ló- és utcazapor keverékével, megöntözik petroleumos vízzel stb. A „Fr. Ztg.” szerint a földi bolhák fészket, azaz azon helyet kell szereinkkel felkeresnünk, hol az azok petéi vannak. És ez az említett lap szakembereinek sikerült is. E felfedezés szerint — ha igaz — a földi bolhák a káposzta maggal mint peték jutnak a talajba s innét bujnak elő a rászákat pusztítani. Ha tehát a káposzta, karfiol, karaláb, kel és retek magvát vetés előtt sós vízbe vagy gyenge káli lugba áztjuk egy órán át, úgy peték elpusztulnak. Ha az áztatott magot kissé megszáritva a földbe vetjük — nem fognak a balhák előjönni a fiatal rászák leveleinek elpusztítására.

Fahamu vagy csontliszt alkalmasabb-e rétet trágyázni? Ezen kérdésre a G. M. dr. Tiegelnak a következő kísérletét hozza fel válaszul. Dr. Tiegel egy rétet a következőképen trágyázott meg: Tavasszal a rét egy részére 3 1/2 mázsa csontlisztet, másik részére pedig ugyanannyi pénzértékű, tehát 13 frt. áru fahamut hordatott. Alig négy hétre a trágya kihordása után, a mi márczius végén történt, a különben esilányodott gyep gyönyörű buja szint öltött, főleg ott, hova a fahamu hordatott; míg ellenben a csontliszt hatása csekélyebb mérvben mutatkozott. A fahamu még ugyanazon év nyarán 23 mázsa száraz takarmánnyal nagyobb termést eredményezett a mult évinél, míg az a csontlisztnél csak 17 mázsa lett. Ehez járul még ama körülmény is, miszerint a hamuval trágyázott darabon azelőtt nem észlelt herénövekvés mutatkozott, míg a csontliszt után csupán jobb minőségű fü lett nyerve. Következő évben a csontliszt is eredményezett ugyan herénövekvést, de még sem oly nagy mérvben, mint a fahamu. Az illető rétnak egy darabján csontliszt és fahamu egyenlő arányú keveréke alkalmaztatott, s ott a siker a legmeglepőbb lett.

Budapesti értéktőzsdé.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház jelentése.)

Budapest márcz. 23.

Az osztrák hitelintézet keblében felmerült conflictus, mely abban találta indokát, hogy a bécsi Rothschild ház egyik tagja a hitelintézet igazgatóságába egy jóformán ismeretlen egyént ajánlott, sokkal nagyobb hullámokat vert föl, semmint azt hitték volna. A conflictus első stadiuma az intézet alelnökének, báró Wintersteinnak lemondása volt, és már maga ez a körülmény a mult hét végén, közvetlenül legutóbbi jelentésünk zárlatá után launya irányzatot költött. Az affaire második stadiuma br. Rothschild Albertnak kilépése volt az igazgatóságból és e hír már nagymérvű baisse-re szolgáltatott alkalmat. A harmadik stadium a kibontakozás volt, a midőn ugyanis a kedélyek megnyugtására ki lett jelentve, hogy a Rothschild ház és az osztrák hitelintézet közti viszony a személyes természetű differenciáktól és a megtörtént lemondások dacára sem változott meg.

E megnyugtató biztosításra és a magyar hitelbank évi jelentésében foglalt közleményekre az árfolyamok hírtelen felszöktek és csak legutóbb hanyatlottak ismét a londoni pénzpiacról jelentett kedvezőtlen hírekre. E néhány mozzanatban képét adtak általánosságban a mult heti tőzsdének, s még csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy a francia rentekonszervációról származó hírek és az anarchista mozgalmaktól aggodalom szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a tőzsde az utóbbi napokban kedvezőtlenül hangoltassék és a forgalom korlátozottassék.

A mi a részleteket illeti, azt állíthatjuk, hogy állampapírjaink aránylag szilárd irányzatban haladtak s különösen papírjárdék keresett volt; továbbá vasutak, biztosító intézetek és részben malnok magasabban jegyeztetnek.

A fontosabb papírok árfolyamainak változása az alanti táblázatból tűnik ki:

	márcz. 16.	márcz. 23.
Magy. hitelrészvény	312,50	311,25
Osztr. „	311,50	311,50
4 %-os magy. aranyjár.	88,60	88,80
5 %-os „ papírjárdék	86,80	87,—
Osztr.-magy. államvasút	341,—	344,—
Magy. leszámít. bank	94,50	94,—
Pesti keresk. bank	564,—	571,—
Salgótarj. vasúti	123,—	123,—
Magy. díjsorsjegy	116,—	115,50
Tiszavölgyi sorsjegy	109,75	110,—
Cs. kir. arany	5,62	5,62
Napoleonor	9,47 1/2	9,48
Váltó Londonra	119,75	119,55
„ Párisra	47,45	47,40
„ Berliure	58,50	58,45

P i a c z .

Pécs, márczius 27-én.

A mult hét időjárása ismét abnormalis volt. Most már nemcsak a tavaszi munkálatok folytatását akadályozta, hanem a vetéseken is némi kárt okozott. Ezen nézet kifejtését nyert a heti áramelkedésben, mely buzánál mintegy 15 kr-ra tetető.

A forgalom, tekintettel az ünnepekre, igen csekély mérvet öltött, és a heti piac, mely szombat helyett pénteken tartatott, majdnem felhozatlan nélkül maradt, az árak tehát névleges értékkel bírtak.

Határüzleti zárlatárak:

Budapesten.	szokványbuza frt	9,62	pénz frt	9,65	áru.
1883. évi ősze	„	10,10	„	10,12	„
tengeri máj.-jun.	6,32	„	„	6,35	„
szokványzab	6,50	„	„	6,50	„
„ 1883. ősze	6,60	„	„	6,62	„

Bécsben.	szokványbuza frt	9,96	pénz frt	9,98	áru.
1883. évi „	„	10,45	„	10,47	„
tengeri máj.-jun.	6,78	„	„	6,80	„
szokványzab	7,—	„	„	7,02	„
„ 1883. ősze	7,—	„	„	7,02	„

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. Márczius 27-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 25
2 Magyar aranyjárdék 4%	88 95
3 Magyar papírjárdék 5%	87 10
4 Magyar vasuti kölesón	136 —
5 Magyar földterhermentesítési kötvény	99 —
6 Temes-bánati „	98 25
7 Erdélyi „	98 50
8 Magyar szőlőföldzsma váltásági „	97 75
9 Magyar nyermény sorsjegykölesón	116 —
10 Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	110 —
11 Osztrák járadék papírban	78 25
12 „ „ ezüstben	78 55
13 „ „ aranyban	98 50
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	831 —
15 Magyar hitelbank részvény.	314 25
16 Osztrák hitelintézet	313 75
17 Cs. és kir. arany	5 63
18 20 frankos arany (Napoleonor)	9 48
19 Német birodalmi márka	58 45

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelött
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó 20 p. reg., 5 ó 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

A személyszállító hajók a Dunán következő közlekednek: Budapestről Zimony-Gyurgyevóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel. Mohácsra naponta 12 órakor délben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

Mohácsról Budapestre kedden, csütörtökön és vasárnapon 2 1/2 órakor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelött.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felölős szerkesztő: Bodó István.

Birtok eladás.

Méltóságos Beke János ur nagykozári, 150 hold föld, rét és gazdasági épületekből álló birtoka, szabadkézből eladó. Feltételek megtudhatók Szieberth Nándor ügyvédnél, János-utca 13. sz. alatt.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-felnek külön lakoziméval is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levébeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Egy kis ölel, neve Coco, fekete selyemszőrű, nyaka, melle fehér, elveszett. — Atadó a Ramazetter nyomdában jutalmat kap. 141

Egy hold kítő szántóföld a pécsi határban, málomi ut mellett. eladó. 135

Egy üveges hintó (Kölber-féle gyártmány) jó karban, leereszthető ernyővel, jutányos áron eladó. 142

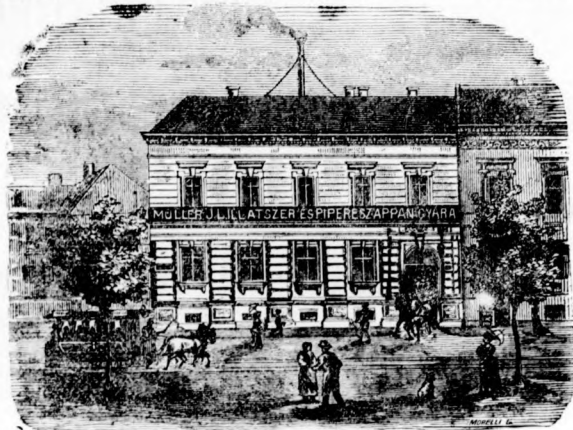
Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályú) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Somogy megyében Darány vasúti állomáshoz egy órányira, 282 holdas birtok eladó, öt évi részletekben is fizethető. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 159

April 1-re bérbeadandó lakás Hunyady-utca, reáliskola átellenében. 154

Szántóföld 8 hold egy tagban a pécsi határban, a szigeti országot alatt, a barsi vasut mentén, eladó. 161

Szép fekvésű szőlő helyes kis présházal, közelében kuttal, a csurgói hegyen, igen kedvező feltételek mellett eladó. 160

MÜLLER J. L. ILLATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS BUDAPEST,

Gyár: VII. Rottenbiller-utca 36. sz., saját ház.

Raktár: IV. Koronaherceg-utca 2. sz., a „Virág királynéhez”.

Ajánlom saját gyártmányú illatszerimmet- és pipere-szappanaimat egy nagyban eladása, mint a T. Fogyasztó közönségnek posta útjání rendelkezésre. Az általam készített:

Családi szappan.

Dr. GEBHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató ur által nekem kiadott bizonyítvány szerint a finom szappan fogalmának és minden ahoz kötött követelményeknek tökéletesen megfelel, s a bőrnek lágyaságát és üdőségét idézi elő. — Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 forint.

Carbol szappan.

Dr. LENHŐSEK IÓZSEF kir. tanácsos és magy. kir. egyetemi tanár ur nekem kiadott bizonyítvány a szerint kítőnő övszer ragályos betegségek ellen és fertőzetenítő hatással bír s a bőrkütegeket eltávolítja. — Darabja 40 kr., 3 drb. dobozban 1 frt. 10 kr.

Poudre de Serail arcorp.

BLAHA LUIZA (báró Splényiné) ő méltósága kedvelt arcorpa, s általa a következő sorokkal tüntetett ki:
Tiszt. MÜLLER J. L. illatszerész urnak Budapestben.

A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kítőnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arcon láthatatlan és tartós, de egyszerűsége rendes használatnál ártalmatlansága által az arca oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arcorpánál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságáért jövőben mint kedvező arcorpomat kizárólag fogom használni és meg vagyok győződve, hogy fölülmulhatatlan jóságáért általános elismerésnek fog örvendeni. Tisztelettel
BLAHA LUIZA.

A Poudre de Serail fehér, rózsas- és sárgaszinben kapható. Egy doboz 60 kr. és 1 frt.

Minden itt fel nem említett pipere- és illatszer, valamint mindennemű pipere-eszköz nálam nagy választékban kapható.

Postai megrendelések utánvétellettel pontosan teljesíttetnek.

Nagyobb megrendelések bérmentve küldetnek.

Árjegyzéket, kívánatra bérmentve küldök.

Minden ottk ezen bejegyzett védjeggyel van ellátva, s valóságát az bizonyítja.

Pompadour Creme.

Ezen szer, melylyel a híres Pompadour asszony csodaszépségét késő agg koráig fönn tudta tartani, anélkül, hogy az egészségének ártott volna, általam eredeti tisztaságában állítottik elő, s azt a tisztelt hölgyvilágnak a leghathatósban ajánlhatom. — Egy tégelylyel 1 frt 60 kr.

„Ixia Lys.”

a legfinomabb és legkedveltebb illatszer, mely illatának kellemessége és tartósága által tűnik ki; ilagója 1 forint 50 kr. és 3 frt.

Rudolf- és Stephanie-bouquet illatszer, 2 frt., és 4 frt;

továbbá: Jasmin fleurs d'Orang, Oponax, Rózda-rózsá, Tuba-rózsá, Fehér-rózsá, Moha-rózsá, Chypre, Fleurs de Mai, Heliotrope, Jacinthe, Jockey-Club Jasmin, Marechale, Mille fleurs, Muse! New mown Hay (széna), Patchouly! Spring flowers, Ylang-Ylang, Violette de Parme; ilagója 1 frt. 50 kr., és 2 frt. 50 krajcár.

Salicil szájviz és fogpor.

Kiváló hatással bír a beteg foghús meggyógyulására s a fogakról az idegen alkatrészeket eltávolítja. — Egy üveg szájviz 80 kr., kis üveggel 50 kr., egy doboz fogpor 80 kr.

Brilliantine.

Folyadék lágyasága kenőcs, mely a szákal és bajusz, valamint a haj fényét és lágyaságát előidézi, s a kihullástól és törékenységtől is megóvja. — Egy kis üveggel 70 kr., nagy üveggel 1 frt.

„Kellemtlen szájszag és fogfájás ellen!”

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált

osztrák császári kizárólagos és magyar kir. szabadalmat nyert

SZOPIANA-SZÁJSZESZ.

Hatása:

1. Sopiana-szájszesz a száji- és orrüregnek (odvas vagy műfogak, dohányzás vagy bármí más okból eredő) minden bizét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogkő képződését, védi a fogak zománcczát és óv a fogfájás ellen.
3. A száji- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyójtja, üdíti és pirostítja a foghúst és edzi a nyakhártját.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp-, vízzel nem elegyített szájszesszel megndvesítetik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknál gen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy üvegnek

1 forint 25 kr. o. é.

Raktárak: Sipőcz István gyógyszerésznél Pécsen, Török József gyógyszerésznél Budapestben és minden nagyobb vidéki gyógyszerertárban. Bíró János gyógyszerész urnál Kolozsvárott.

Főraktár

Dr. Schulhof Adolf urnál
Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előm utathatók

